

REFERAT Natur- og Klimaudvalget d. 30-09-2026

Mødedato Onsdag d. 30. september 2026 kl. 14:00

Mødested Udvalgsværelse 398

Indholdsfortegnelse

Referat fra sidste udvalgsmøde.....	3
Svar på forslag fra SF om at gøre aarhusianerne til medejere af den grønne omstilling.....	4
Lukket: Salg af administrationsbygning.....	7
Mødeplan for Natur- og Klimaudvalget for 2027 og 1. halvår 2028.....	8
Eventuelt.....	9

Referat fra sidste udvalgsmøde

BESLUTNINGER

Der var ingen bemærkninger.

Svar på forslag fra SF om at gøre aarhusianerne til medejere af den grønne omstilling

BESLUTNINGER

Udvalget kunne enstemmigt tiltræde indstillingen i overensstemmelse med Magistratens anbefaling.

Louise Svenstrup tog forbehold.

BESLUTNINGSFORSLAG FRA SF

Klimaforandringerne er globale, men løsninger skal findes lokalt. SF Aarhus foreslår, at Aarhus Kommune udvikler en ny model for at rejse landvindmøller, hvor kommunen tager opstartsrisikoen og sikrer, at gevinsterne ved den grønne omstilling også lander i borgernes lommer fremfor primært hos energigiganterne.

Klimaforandringerne bliver let abstrakte og svære at forholde sig til. Selvom vi allerede ser konsekvenserne herhjemme, stammer de værste overskrifter ofte fra lande fjernt fra Danmark. Langt mere konkrete er de landbaserede vindmøller, som skal afhjælpe klimakrisen og forbedre vores forsyningssikkerhed – men som fra tid til anden også kan ses fra køkkenvinduet.

Når vindmøller i dag planlægges og ejes af store firmaer uden lokal forankring, skabes den perfekte opskrift på lokal modstand. Hvordan løser vi den gordiske knude af behovet for vedvarende energi og den lokale tilbageholdenhed? Svaret er: medejerskab.

Medejerskab som demokratisk motor

Ved at give aarhusianerne en direkte andel i projekterne skaber vi et konkret økonomisk incitament, der rækker ud over den vigtige kamp for klimaet. Når vingerne snurrer, skal det kunne mærkes positivt i borgernes pengepunge. Det gør den grønne omstilling til et fælles projekt fremfor noget, der kan opleves som udefrakommende. Den økonomiske risiko ved store energiprojekter er dog ofte en uoverstigelig barriere for borgergrupper. Det er her, de fleste borgere og laug falder fra, fordi de ikke kan risikere millioner i udviklingsfasen, før den første mølle overhovedet snurrer.

Derfor foreslår SF, at Aarhus Kommune undersøger muligheden for at agere udvikler af et landvindmølleprojekt, hvor kommunen løfter risikoen ved fx miljøundersøgelser og lokalplanlægning, for derefter at overdrage minimum 50% af ejerskabet til borgerne, når projektet er i drift.

En socialt retfærdig model

For at sikre et lokalt forankret og socialt balanceret energiprojekt skal det desuden undersøges, hvordan der kan udvikles en konkret model for salg af andele, som hviler på princippet om social retfærdighed. Undersøgelsen skal tage udgangspunkt i, at borgere i nærområdet sikres førsteret, og at andelene udbydes til kostpris. Samtidig skal der afdækkes modeller for finansiering og afdragsordninger, som sikrer, at den grønne strøm bliver tilgængelig for alle uanset personlig opsparing. Ved at lade Aarhus Kommune tage det tunge løft i starten, fjerner vi de barrierer, der i dag kan bremse de borgerejede projekter. Det er sund fornuft, god klima-økonomi og en win-win for både Aarhus og planeten.

Beslutningspunkter:

1. Byrådet pålægger Teknik og Miljø at foretage en indledende afdækning af, hvorvidt og

under hvilke forudsætninger Aarhus Kommune (eller et kommunalt selskab) kan agere som udvikler af et landvindmølleprojekt, herunder påtage sig opstartsrisiko. Afdækningen skal belyse relevante kommunalretlige, statsstøtteretlige og øvrige juridiske forhold samt de overordnede økonomiske rammer, herunder hvordan kommunale udgifter i givet fald kan håndteres ved efterfølgende salg af andele.

2. Såfremt det vurderes juridisk muligt, jf. pkt. 1, pålægger byrådet Teknik og Miljø, i samarbejde med Kredsløb og/eller andre aktører, at udarbejde en model for, hvordan Aarhus Kommune kan påtage sig rollen som udvikler af et landvindmølleprojekt, herunder bære opstartsrisikoen (VVM, screening, planlægning mv.), indtil projektet helt eller delvist kan overdrages til borgerne.

Modellen skal indeholde følgende:

- Mindst to udpegede, konkrete arealer i kommunen, der er teknisk og planmæssigt egnede til opstilling af landvindmøller inden for rammerne af den foreslåede model.
- En model for, hvordan minimum 50 % af det færdige anlæg kan udbydes som andele til borgere i Aarhus Kommune, herunder hvordan et nærhedsprincip kan sikres, så naboer får førsteret.
- Et forslag til en finansiel model, der understøtter social retfærdighed, herunder muligheder for salg til kostpris og løsninger (fx afdragsordninger), der sikrer bred adgang til medejerskab – også for borgere med begrænset opsparing.

3. Resultatet af undersøgelserne og et eventuelt modeludkast forelægges Byrådet senest om 3 måneder og dermed inden budgetforhandlingerne.

Forslagsstillere: Mette Bjerre, Thomas Medom, Nanna Lippert Troelsen, Albert Rosenkrantz Conradsen og Liv Gro Jensen (ordfører).

BESLUTNINGSFORSLAG FRA MAGISTRATSAFDELINGEN FOR TEKNIK OG MILJØ

RESUME

Byrådet har på byrådsmøde den 20. maj 2026, anmodet om en afdækning af, hvorvidt Aarhus Kommune eller et kommunalt ejet selskab kan agere udvikler af et landvindmølleprojekt, herunder påtage sig opstartsrisiko og efterfølgende sælge ejerandele.

Teknik og Miljø vurderer, at det ikke umiddelbart er muligt for Aarhus Kommune at stå som udvikler og ejer af vind-mølleprojekter. Erfaringer fra Morsø Kommune peger på, at sådanne aktiviteter kan organiseres gennem selvstændige selskaber.

På baggrund af de eksisterende organisatoriske rammer i Aarhus Kommune vurderes forsyningsselskabet Kredsløb at være den mest nærliggende model for et eventuelt kommunalt engagement i udvikling af landvindmølleprojekter.

Den væsentligste begrænsning for yderligere vindmølleudbygning i Aarhus Kommune vurderes fortsat at være adgangen til egnede arealer.

BESLUTNINGSPUNKTER

Det indstilles:

- 1) at byrådet tager afdækningen til efterretning.
- 2) at byrådet i den kommende revision af 'Politik for aktivt ejerskab', herunder Kredsløbs ejerstrategi, behandler ambitionerne om øgede investeringer i VE-teknologier, samt evt. sætter mål for lokalt medejerskab og borgerdeltagelse gennem salg af ejerandele eller lignende modeller, hvor dette er foreneligt med gældende lovgivning og selskabets økonomiske interesser.

BORGMESTERENS AFDELINGS PÅTEGNING

Fremsendes til Magistraten. Borgmesterens Afdeling har ingen bemærkninger til indstillingen.

SAGSFORLØB

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 20-05-2026

Punktnummer: 16

Fremsendes til Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø med henblik på udarbejdelse af en indstilling, jf. byrådets vedtagelse i mødet den 20. maj 2026 om magistratsbehandling af forslaget.

I Magistratens indstilling indeholdes en besvarelse af punkt 1 og 3 samt en behandling af punkt 2.

Sagen bedes tilbagesendt byrådet via Magistraten.

Udvalg: Magistraten

Dato: 18-08-2026

Punktnummer: 4

Fremsendes til Aarhus Byråd med bemærkning, at Magistraten i mødet den 18. august 2026 anbefaler, at byrådet tiltræder Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø's indstilling af 3. juli 2026.

Socialistisk Folkeparti og Liberal Alliance tog forbehold.

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 26-08-2026

Punktnummer: 5

Fremsendes til Natur- og Klimaudvalget til behandling i henhold til beslutning i byrådets møde den 26. august 2026.

Udvalg: Natur- og Klimaudvalget

Dato: 16-09-2026

Punktnummer: 2

Udvalget drøftede sagen og besluttede at udsætte sagens behandling til næste udvalgs møde.

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 07-10-2026

Punktnummer: 22

Tilbagesendes Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø med bemærkning, at byrådet i sit møde den 7. oktober 2026 har vedtaget Magistratens indstilling i overensstemmelse med erklæringen fra Natur- og Klimaudvalget af 30. september 2026.

Liberal Alliances byrådsgruppe kunne tiltræde indstilling med bemærkning om, at de ikke mener, at det er kommunens opgave at drive virksomhed på dette område, og kan derfor bedre være i, at det skubbes over i kommunens selskab Kredsløb.

Dansk Folkepartis byrådsgruppe tog forbehold.

Punkt 3: Lukket: Salg af administrationsbygning

EMN-2026-008184

Udvalget drøftede sagen og besluttede at udsætte sagens behandling til næste Udvalgsmøde.

Mødeplan for Natur- og Klimaudvalget for 2027 og 1. halvår 2028

BESLUTNINGER

Mødeplanen blev vedtaget.

Forvaltningen forøger at få flytte nogle af møderne, men udgangspunktet er, at datoerne, der fremgår af vedlagte bilag, er vedtaget.

I forhold til de fleksible mødedatoer blev det desuden aftalt, at forvaltningen et par uger før det planlagte møde forhører sig hos udvalget i forhold til, om udvalgets medlemmer planlægger at deltage. Hvis der ikke er stor tilslutning blandt udvalgsmedlemmerne, aflyses de.

I forhold til den fleksible mødedag d. 16. august 2027 forhører forvaltningen sig før sommerferien omkring udvalgets deltagelse.

Eventuelt

BESLUTNINGER

Der var ingen bemærkninger.